

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.44/2022/21.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. szeptember 20. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. december 15. napján kihirdetett 13.B.1262/2019/82. számú ítéletét Terhelt2 II. rendű, továbbá Terhelt1 I. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja azzal, hogy az I. és III. rendű vádlottak lakcíme: cím12

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Magyar Állam viseli.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2021. december 15-én tartott tárgyaláson kihirdetett 13.B.1262/2019/82. számú ítéletében Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés].

[2] Mindhárom vádlottat 2 év tartamú – végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre és Magyarország területéről való kiutasításra ítélte, amelynek tartamát Terhelt1 I. rendű vádlott esetében 5 évben, Terhelt2 II. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottak tekintetében 4-4 évben állapította meg.

[3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját – a végrehajtás elrendelése esetére – a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

[4] terhelt3 III. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

[5] A lefoglalt és bűnjelként kezelt kábítószeret, kábítószerrel szennyezett dolgokat elkobozta, míg két darab tabletta és huszonegy darab műanyag tasak kapcsán a lefoglalás megszüntetéséről és e dolgok megsemmisítéséről rendelkezett.

[6] Kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. rendű vádlottat 116.065,- forint, Terhelt2 II. rendű vádlottat 176.640,- forint, terhelt3 III. rendű vádlottat 174.725,- forint külön-külön történő, míg 784.590,- forintnak a vádlottak által egyetemlegesen történő megfizetésére. A fennmaradó – tolmácsolással és fordítással felmerült – 389.796,- forint bűnügyi költséget a Magyar Államra terhelte.

[7] Az ítélet ellen – amelyet a vádlottak és a védőik tudomásul vettek – az ügyészség mindhárom vádlott terhére, súlyosításért jelentett be fellebbezést.

[8] Az ügyészség jogorvoslat írásos indoklásában kifejtette, hogy a törvényszék a büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket csaknem teljes körűen vette számba, azok csupán annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy a vádlottak terhére értékelendő a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elszaporodottsága is.

[9] Ezen túlmenően – érvelése szerint – a törvényszék nem a súlyuknak megfelelően értékelte a büntetéskiszabási tényezőket, a valóban nagy számú és nyomatékú enyhítő körülmény figyelembe vételekor túlzott jelentőséget tulajdonított az egyéni megelőzésnek, ugyanakkor elmulasztotta szem előtt tartani a vádlottak által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyát, társadalomra veszélyességét. A húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén az enyhítő szakasz alkalmazása nem indokolt, másrészt a vádlottakkal szemben kiszabott 2 év tartamú szabadságvesztés a generális prevenció, mint büntetési cél elérésére nem alkalmas.

[10] Az ügyészség kifogásolta terhelt3 III. rendű vádlott előzetes mentesítésben részesítéséről hozott döntést is, mivel ez egy olyan kivételes jogintézmény, illetve kedvezmény, amelynek megítélése során nem csupán a terhelt személyiségét, életvitelét, hanem a bűncselekmény tárgyi súlyát, jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát is értékelni kell. Márpedig jelen ügyben a törvényszék az előzetes mentesítés kapcsán mindössze a büntetés kiszabása során is értékelt enyhítő körülményekre hivatkozott, figyelmen kívül hagyva a bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyát és fokozott társadalomra veszélyességét.

[11] Mindezek miatt az ügyészség hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabására és az előzetes mentesítés mellőzésére tett indítványt.

[12] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli ügyészség) a felterjesztett ügyiratokkal együtt megküldött BF.46/2022/7. számú átiratában – részben módosítva az ügyészség által bejelentett fellebbezés célját – azt indítványozta, hogy a

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság (a továbbiakban: ítéltábla) mellőzze mindhárom vádlott tekintetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését, míg terhelt3 III. rendű vádlott esetében az előzetes mentesítést, továbbá szabjon ki a vádlottakkal szemben pénzbüntetést is.

[13] Egyetértett az ügyészség felvetésével, miszerint a vádlottak terhére súlyosító körülményként kell értékelni a kábítószerrel összefüggő bűncselekmények elszaporodottságát.

[14] Álláspontja szerint a törvényszék a szabadságvesztés tartamának meghatározásakor okszerűen állapította meg, hogy a túlnyomó többségben lévő enyhítő tényezők, különösen a jelentős időmúlás, a vádlottak elkövetéskori fiatal felnőtt életkora, az őszinte megbánásuk és az elkövetés óta tanúsított kifogástalan életvitelük miatt helye van az enyhítő szakasz alkalmazásának. A szabadságvesztés végrehajtását viszont törvénysértő módon függesztette fel, mivel e rendelkezés a kiszabott szankciót alkalmatlanná teszi a büntetési célok elérésére. A vádlottak csekélyebb fokú társadalomra veszélyessége mellett sem hagyható figyelmen kívül, hogy kiemelkedő tárgyi súlyú – életfogytig tartó szabadságvesztéssel is fenyegetett – bűncselekményt követtek el, és a generális prevenció érvényesítése érdekében végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása indokolt. E büntetés mellett terhelt3 III. rendű vádlott a Btk. 101. § (4) bekezdése alapján már nem részesíthető előzetes mentesítésben, így annak mellőzését indítványozta.

[15] Rámutatott arra is, hogy a vádlottak haszonszerzés céljából követték el a bűncselekményt, ráadásul megfelelő jövedelemmel és vagyonnal rendelkeznek, ezért velük szemben a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján pénzbüntetést is ki kell szabni.

[16] A fellebbviteli ügyészség kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet bevezető részében mellőzze az előkészítő ülésre utaló bejegyzést, mivel a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 561. § (1) bekezdése szerint az ügydöntő határozat bevezető részében a tárgyalási napok megjelölését kell feltüntetni.

[17] terhelt3 III. rendű vádlott kirendelt védője 2022. június 27-én előterjesztett beadványában észrevételeket fogalmazott meg az ügyészség fellebbezése, a fellebbviteli ügyészség átirata és az elsőfokú ítélet kapcsán.

[18] Megítélése szerint a törvényszék ítélete progresszív, Magyarország és az Európai Unió jogelveinek, gyakorlatának figyelembe vételével meghozott, az egységes európai büntető igazságszolgáltatás és ítélkezési gyakorlat kialakítását is elősegítő döntésként értékelhető. Az ítélet ugyanis nem csak a jogszabályok kógens értelmezésére, hanem az individuumra, az egyedi eset konkrét körülményeire is fókuszál, ezeket a körülményeket hiánytalanul számba veszi és méltányosan értékeli a releváns jogszabályok és ítélkezési gyakorlat ismeretében.

[19] A fiatalkorú elkövetőkkel szembeni joggyakorlat körében a törvényszék által felhívott, az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által elfogadott Ajánlás – különösen annak azon rendelkezései, amely szerint „jogi értelemben a felnőtt kor nem szükségszerűen esik

egybe az érette válás tényleges időpontjával”, illetőleg „a büntetőjogi felelősségnek jobban kell igazodnia az elkövető életkorához és érettségéhez, valamint összhangban kell lennie az elkövető fejlettségével” – olyan több évtizedes, a büntető igazságszolgáltatásban a mindennapi ítélkezési gyakorlatban előkerülő problémákra reflektál, amelynek a magyar jogalkalmazásba és a jogrendszerbe történő átültetése már régóta várat magára, és amely elvek alkalmazása a felnőtt kor küszöbén álló, felelősségük nem teljes tudatában lévő fiatalok által megvalósított cselekmények méltányosabb elbírálására adhat lehetőséget.

[20] Kérte figyelembe venni, hogy a cselekmény elkövetésekor fiatal felnőtt korú, 20 éves védence nem látta előre tettének súlyát és lehetséges következményeit. A cselekményét mélységesen megbánta, a bűnösségét beismerte, a cselekménye következtében fellépő lelkiismeret-furdalása olyan pszichés tüneteket, poszttraumás stresszt okozott, amely miatt a mai napig terápiára kell járnia. A büntetőeljárás hatálya alatt bizonytalanságban és félelemben töltött négy év (amely időmúlás a vádlottaknak nem róható fel) önmagában is jelentős visszatartó erővel hatott a vádlottakra, de különösen a pszichésen bizonyítottan gyengébb védencére, akinél a büntetés nevelő célja hatványozottan megvalósult, így a szabadságvesztés végrehajtása nem csupán szükségtelen, hanem rendkívül méltánytalan is lenne. A büntetéssel elérni kívánt speciális prevenció már megvalósult, a védence soha többet nem fog bűncselekményt elkövetni.

[21] Tévesnek értékelte a fellebbviteli ügyészség megállapítását, amely szerint a törvényszék törvénytörő módon függesztette fel a szabadságvesztés végrehajtását, ugyanis ezt a Btk. 85. § (1) bekezdése igenis lehetővé teszi. Ezen túlmenően a vádlott fiatal felnőtt kora, őszinte megbánása, az eljárás során tanúsított együttműködő magatartása, a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomása, rendezett családi és szakmai háttere, társadalmi felelősségvállalásról tanúskodó munkaköre, a cselekményt megelőzően és azt követően tanúsított kifogástalan életvitele, a cselekmény vonatkozásában fellépő bűntudata és az abból eredeztethető pszichológiai tünetei, mentális állapota arra a következtetésre adnak alapot, hogy esetében a büntetés céljai annak végrehajtása nélkül is elérhetők. Ezen túlmenően a fellebbviteli ügyészség indítványa az arányosság elvét is figyelmen kívül hagyta, ugyanis a megállapított tényállásból és a bizonyítékokból egyértelműen megállapítható, hogy a védencének szerepe – a vádlott-társaihoz képest – lényegesen csekélyebb. Ezért csak a belső arányosság megsértésével járhat ugyanolyan büntetés kiszabása, mint a kábítószer beszerző Terhelttl I. rendű vádlott esetében. A munkája megtartásán túl, e körülmények szolgáltattak alapul az előzetes mentesítésben részesítésének.

[22] A védő vitatta a fellebbviteli ügyészségnek azon érvelését is, miszerint jelen ügyben a kiszabott szabadságvesztés felfüggesztése kiüresíti a büntetés törvényben meghatározott céljait. A generális prevenció alatt ugyanis a büntetőjogi szankciók, a büntető igazságszolgáltatás megelőző hatását kell érteni, amelynek nem csak az elkövető és mások büntetendő cselekményektől való elrettentésével, hanem a jogkövetési hajlandóság támogatásával is megvalósulhat. A törvényszék kifejezetten a generális prevenció érvényesülését biztosította azzal, hogy jogszerűen alkalmazta a hatóságokkal együttműködő, a cselekményét a váddal egyezően beismerő és őszintén megbánó terhelttel szemben a törvényben biztosított, a büntetést enyhítő intézményeket, ezáltal erősítve a bíróságok tekintélyét is. Márpedig az állami büntetőhatalom intézményeivel szembeni közbizalom erősítése pozitív befolyással van mások jogkövetési hajlandóságára is.

[23] Mindezekre tekintettel terhelt3 III. rendű vádlott meghatalmazott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[24] A másodfokú eljárásban csatolt meghatalmazások alapján már mindhárom vádlott védelmét ellátó védői ügyvéd a nyilvános ülésen előadott perbeszédében azt hangsúlyozta, hogy a kábítószer-kereskedelem büntettének büntetési tételkerete igen tág, így mindig az konkrét ügyben vizsgálendő, hogy mi a tetтарыnyos büntetés; és ennek jelen ügyben a törvényszék maximálisan eleget tett.

[25] Kiemelte, hogy a vádlottaknak egy fesztiválon megvalósított cselekménye nem tekinthető klasszikus kábítószer-kereskedői magatartásnak, amelyet rendszerint haszonszerzésre törekvés, folyamatos és szervezett elkövetés jellemez.

[26] Kérte figyelembe venni, hogy a külföldi, fiatal vádlottak öt éve állnak büntetőeljárás hatálya alatt, azóta élnek bizonytalanságban, számolva szabadságvesztés kiszabásával. Ez idő alatt polgári életmódot építettek ki egy stabil, pozitív jövő irányába. A tárgyaláson – a bírósági eljárás tartamát lerövidítve – beismerő vallomást tettek, majd elfogadták az első fokon kiszabott büntetést, amely egyébként alkalmas a büntetési célok elérésére.

[27] Álláspontja szerint az ügyészség fellebbezése csak frázisok szintjén foglalkozik a bűncselekmény tárgyi súlyával, és nem tartalmaz olyan konkrétumokat, amelyek csakugyan a büntetés súlyosítását indokolnák. A generális prevenció ilyen jellegű ügyben nem értelmezhető, ráadásul a vádlottak társadalomra veszélyessége minimális, ha egyáltalán van is. Az életükben jelentős töréssel járna a végrehajtandó szabadságvesztés, elveszítenék munkájukat, jövedelmüket, de a családjukra is negatív hatást eredményezne.

[28] Terhelt1 I. rendű vádlott az ítéltábla előtti felszólalásában előadta, hogy megbánta és szégyelli cselekményét, illetve a kárt, amelyet Magyarországnak okozott. A cselekmény elkövetésekor még naiv és felelőtlen kamasz volt, nem gondolt tettei következményeire. A letartóztatása és az öt évig tartó büntetőeljárás, illetve az ezzel együtt járó bizonytalanság, nyugtalanság komoly hatással volt rá és családjára (akiknek nagy fájdalmat okozott), lényegében pokollá vált az életük. Ennek ellenére a személyisége is fejlődött: a letartóztatása óta nem nyúlt drogokhoz, az életéből kizárta a „rossz” barátokat. Időközben felnőtté vált, felépítette az életét, együtt élnek terhelt3 III. rendű vádlottal, és elkezdett újra tanulni, hogy a munkáját magasabb szinten végezhesse. Ugyanakkor továbbra is fél attól, hogy ha börtönbe kell mennie, mindent elveszíthet, ezt lelkiileg már nem bírná. Esélyt kért arra, hogy megmutathassa, tanult a hibájából.

[29] Terhelt2 II. rendű vádlott a nyilvános ülésen bocsánatot kért a magyar társadalomtól a cselekménye miatt, és azt hangsúlyozta, hogy kész a felelősséget vállalni. Tanult a leckéből, és noha a büntetőeljárás miatt már hosszú ideje él bizonytalanságban, az elmúlt években a vállalkozása fejlődésén dolgozott, próbál jó példát mutatni családjának is. Ugyanakkor fél, hogy a szabadságvesztésre ítéltése esetén mindazt elveszíti, amit eddig elért.

[30] terhelt3 III. rendű vádlott a felszólalásában a jelenlegi életét mutatta be: összeköltözött Terhelt1 I. rendű vádlottal, sokat tanul és fejlődik, két éve dolgozik egy

amszterdami kórházban, szereti a munkáját, vele a kollégái és a betegek is elégedettek, mentorálja az osztályon dolgozó fiatalabb kollégákat. Mindezt elveszítheti, ha szabadságvesztésre ítélik, vagy mellőzik az előzetes mentesítést.

[31] Előadta, hogy hibásnak érzi magát a magyar társadalom és a saját családja előtt, nagyon szégyelli tettét, azt nem tudja jóvá tenni. Öt éve még egy bizonytalan és befolyásolható fiatal volt, azt hitte, hogy megtalálta önmagát abban a társaságban, akikkel Magyarországra jött a fesztiválra. Korábban soha nem volt dolga a rendőrséggel. Letartóztatása után mindenkitől elzárkózott, hosszú ideig a házból is félt kimenni, az életét pánikrohamok és rossz hangulat jellemezte, amíg el nem kezdődött poszttraumás zavarának kezelése. Lassan újjáépítette az életét, megtanult az érzelmeit kezelni, kizárólag a munkájára fókuszál, és szeretne továbbtanulni.

[32] Február óta édesanyját melldaganattal kezelik; az eljárás során mindig attól tartott, hogy családjában valaki megbetegszik, és ő nem lehet mellette.

[33] Az ítéltábla a vádlottak terhére bejelentett ügyészségi fellebbezést és a fellebbviteli ügyészség indítványait nem találta alaposnak.

[34] Az ítéltáblának a Be. 590. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára is – az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a büntetések súlyosítását célzó fellebbezés által meghatározott kereteken belül kellett felülbírálnia. Ebből következően az ítéltábla a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint a határozatát az első fokon eljáró törvényszék által megállapított tényállásra alapította, ahhoz kötve volt.

[35] Az ily módon korlátozott felülbírálat során is vizsgálni kellett az eljárási szabályok megtartását [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont], melynek körében megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítélet Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését.

[36] A törvényszék helyesen és törvényesen járt el, amikor a 2021. december 15-én tartott tárgyaláson elfogadta a vádlottak bűnösséget beismerő nyilatkozatát, a Be. 504. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott feltételek csakugyan fennálltak.

[37] A felülbírálat során nem volt megállapítható olyan ok, amely a vádlottak felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná [Be. 566. § (1) bekezdés, 567. § (1) és (2) bekezdés, 590. § (5) bekezdés b) pont].

[38] Az elsőfokú ítélet indokolásában Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények – a vádlottak által a nyilvános ülésen közölt adatokra figyelemmel – módosításra szorultak.

[39] Terhelt1 I. rendű vádlott vállalkozása megszűnt, ismét a cég2 acélüzemnél dolgozik, havi jövedelme kb. 2800,- euró. Villamos üzemmérnöknek tanul, a gépkocsiját eladta.

[40] Terhelt2 II. rendű vádlott jelenlegi jövedelme 2000,- euró.

[41] A törvényszék a tényállásban rögzített tényekből okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére.

[42] A terhükre megállapított bűncselekménynek a Btk. 176. § (1) bekezdés negyedik fordulata, illetőleg (3) bekezdése szerinti kábítószer-kereskedelem büntettként történt minősítése törvényes, miként az is, hogy a cselekmény a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesként elkövetettnek minősül. A törvényszék jogi indokolása helyesen tartalmazza, hogy a vádlottak részéről történt kábítószer-fogyasztást a Btk. 178. § (6) bekezdése alapján – figyelemmel az egyidejűsége – a súlyosabban minősülő kábítószer-kereskedem elnyeli.

[43] Az ítéltábla a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés kapcsán az alábbi, a büntetés céljára és a büntetés kiszabásának elveire vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket hívja fel.

[44] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető (*speciális prevenció*), akár más (*generális prevenció*) bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §].

[45] A büntetést a Btk.-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[46] A kábítószer-kereskedelem esetében öt évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés szabható ki.

[47] A törvényszék körültekintően és hiánytalanul tárta fel a büntetés kiszabása során releváns enyhítő és súlyosító körülményeket, azok kiegészítésére, helyesbítésére nem volt ok.

[48] Az ügyészség az eljárás során nem csatolt bűnügyi statisztikai adatokat arra vonatkozóan, hogy a kábítószerrel összefüggő bűncselekmények száma a jelen ügy tárgyát képező cselekmények elkövetésekor (2017. augusztus 7-11.) – az azt megelőző időszakhoz képest – lényeges emelkedést mutatott, illetve az ilyen bűncselekmények száma Budapesten az országos átlagnál lényegesen magasabb volt. Erre vonatkozó adatok köztudomásúnak sem tekinthetők, ezért az ítéltábla az elbírált bűncselekmény elszaporodottságának súlyosító tényezőként való értékelésére nem látott lehetőséget.

[49] Az ítéltábla egyetértett a törvényszék és védelem érvelésével, miszerint a vádlottak terhére megállapított cselekményt nem a kábítószer-kereskedelmi tevékenységhez rendszeresen kapcsolódó elkövetési mód jellemezte (hosszú időn keresztül történő elkövetés, nagyfokú szervezethez, komoly anyagi haszon). Kétségtelen tény, hogy a fesztiválon nagy mennyiségű extasy-t és LSD bélyeget értékesítettek, illetőleg terveztek értékesíteni, azonban nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy a rendelkezésre adatok szerint az

elkövetéskor 19-20 éves vádlottak elsődlegesen szórakozás, és nem a kábítószer terjesztése érdekében érkeztek a fesztiválra. E megállapítás nem jelenti a megvalósított bűncselekmény bagatellizását, azonban a cselekmény konkrét tárgyi súlyát feltétlenül csökkenti.

[50] Az elsőfokú ítélet példaértékű részletességgel tartalmazza mindazokat a tényeket, körülményeket, amelyeknek a törvényszék az alkalmazandó szankció jellegének, mértékének meghatározásakor jelentőséget tulajdonított. Ennek során nem csak a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. Büntető Kollégiumi vélemény irányadó előírásait vette figyelembe, hanem a fiatalkori bűnözés kezelésének új módszereivel és a fiatalkorú bűnelkövetőkre vonatkozó igazságszolgáltatás szerepével kapcsolatban az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 2003. szeptember 24-én elfogadott – a magyar Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozataiban is hivatkozott – Ajánlását is, amelynek a releváns megállapításait helyesen vonatkoztatta a jelen büntetőügyben érintett vádlottakra is.

[51] A bűncselekmény megvalósításakor a tizennyolcadik életévüket már betöltő vádlottak jelen büntetőeljárásban a magyar büntető anyagi jogi rendelkezések szerint [Btk. 105. § (1) bekezdés] nem tekinthetők fiatalkorúaknak, ennek ellenére a törvényszék – figyelemmel az Ajánlásban foglaltakra, valamint a becsatolt vádlotti nyilatkozatok, környezettanulmányok, rokonok, kollégák, barátok és orvosok által a vádlottakról adott jellemzések, vélemények tartalmára is – okszerűen foglalkozott a személyiségjegyeikkel, az érettségükkel, a döntési és belátási képességükkel, az elkövetéskori és elbíráláskori életvezetésükkel kapcsolatos tényekkel, ugyanis azokból csakugyan hiteles kép rajzolódott ki a vádlottak személyiségéről, cselekményük elkövetésének okairól, amelyeknek jelentősége van a társadalomra veszélyességük fokának megítélése során. A hozzátartozók által a vádlottakról adott jellemzéseknek, a vádlottaknak a bírósági tárgyaláson tanúsított magatartásának, a vádlottak érzelmeinek, érzéseinek, az eljárással és a büntetéssel kapcsolatos félelmeinek a bírósági ítéletben történő rögzítése – a magyar ítélkezési és ítéletszerkesztési gyakorlathoz képest – szokatlannak tűnhet, azonban jelen ügyben érthető, hogy a törvényszék fontosnak tartotta ezeknek a rögzítését, illetőleg azokból konzekvenciák levonását.

[52] Az ítéltábla osztotta a törvényszék benyomásait és következtetéseit a vádlottak pozitív személyiségfejlődéséről. A nyilvános ülésen megjelenő és felszólaló vádlottak a jövőjükkel felelősen és – fiatal koruk ellenére – éretten gondolkodnak, az életmódjukkal, továbbtanulással, illetve felelősségteljes munkavégzéssel tesznek is céljaik elérése, egyúttal családjuk és környezetük elismerésének megszerzése érdekében.

[53] A törvényszék – a fentiekben kifejtettekre tekintettel – a szabadságvesztés tartamának meghatározásakor mindhárom vádlott esetében indokoltan alkalmazta a Btk. 82. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés b) pontjában szabályozott enyhítő szakaszt, amelyben a jogalkotó lehetővé teszi a bűncselekményre irányadó büntetési tétel alsó határánál (jelen ügyben öt évnél) rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabását. E jogszabályhely figyelembe vételével, a vádlottakkal szemben 2-2 év tartamban kiszabott szabadságvesztés igazodik az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához, a vádlottak társadalomra veszélyességének igen csekély fokához és a feltárt bűnösségi körülményekhez (amelyekben belül az enyhítő tényezők voltak jelentős túlsúlyban), és alkalmas a büntetési célok elérésére. Egyébként a

szabadságvesztéseknek az első fokon megállapított tartamát a fellebbviteli ügyészség már nem kifogásolta.

[54] A szabadságvesztések mértékében a belső arányosság csakugyan nem volt biztosítható, ugyanis a kábítószeres beszerzésében és Magyarországra történő szállításában nem érintett Terhelt² II. rendű és terhelt³ III. rendű vádlottaknak 2 évnél rövidebb tartamú szabadságvesztést még enyhítő szakasszal sem lehetett kiszabni, ugyanakkor hozzájuk képest a cselekményben jelentősebb szerepet tanúsító Terhelt¹ I. rendű vádlott esetében sem volt indokolt 2 évnél hosszabb – ennél fogva a végrehajtás felfüggesztését kizáró – tartamú szabadságvesztés kiszabása.

[55] A vádlottak terhére bejelentett, utóbb a fellebbviteli ügyészség által módosított irányú fellebbezés elbírálása során az vált az egyik fő kérdéssé, hogy a törvényszék törvényesen és indokoltan függesztette-e fel a szabadságvesztések végrehajtását.

[56] A Btk. 85. § (1) bekezdése alapján a két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha – különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel – alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

[57] A fenti jogszabályhely szerint a törvényszéknek a végrehajtás felfüggesztéséről hozott rendelkezése annyiban feltétlenül törvényes, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés a két évet nem haladta meg.

[58] Ezt követően az ítéltábla azt kellett vizsgálni, hogy valóban vannak-e olyan körülmények, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a büntetés céljai a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők. E körülményeket a jogalkotó nem kívánta kógens módon meghatározni (ez következik a normaszövegben a „különösen” szó használatából), az elkövető személyi körülményein kívül egyéb tényezők (a bűncselekmény jellege, motívuma, a terheltnek az elkövetés után, illetve a büntetőeljárás során tanúsított magatartása stb.) is hathatnak abba az irányba, hogy a bíróság a büntetéskiszabása során e kedvező intézkedést alkalmazza. Kiemeli az ítéltábla, hogy ennél a jogintézménynél a normaszövegben hivatkozott büntetési cél gyakorlatilag a speciális megelőzésre, prevencióra szűkíthető, mivel az elkövetőre vonatkozóan vizsgálandó, hogy esetében elégséges-e a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés.

[59] Az ítéltábla nem osztotta a fellebbviteli ügyészség álláspontját, hogy a büntetési célok a vádlottak esetében csak a szabadságvesztés végrehajtásával érhetők el.

[60] Az összes rendelkezésre álló adat, tény arra utal, hogy a vádlottak esetében a jövőre nézve lényegében kizárható az újabb bűncselekmény elkövetése. Ilyennek értékelendő, hogy első ízben kerültek összeütközésbe a törvénnyel, az adatok szerint újabb büntetőeljárás nem indult ellenük, rendezett családi és egzisztenciális körülmények között élnek, munkahellyel vagy saját vállalkozással rendelkeznek, rendszeres jövedelmük van, továbbá nem cáfolható közlésük szerint a drog fogyasztásával is felhagytak a cselekményt követően. Láthatóan olyan a bűnismétlés ellen ható családi környezetben élnek, ahol kifejezetten odafigyelnek rájuk; ezt igazolja, hogy szüleik elkísérték őket helységi az előkészítő ülésre, a tárgyalásra és a

nyilvános ülésre, az eljárás során a bíróságnak küldött, családi fotókat is tartalmazó beadványokban fejtették ki véleményüket, jellemezték a vádlottakat. E körben a törvényszék helytállóan hivatkozott arra is, hogy a cselekménynek olyan hatása és következményei voltak a vádlottakra és családjaikra, amelyek kétségtelenül megalapozzák azt a feltételezést, hogy önmagában a büntetőeljárás ténye kellő visszatartó erővel hatott.

[61] Mindezek a körülmények kifejezetten azt támasztják alá, hogy a vádlottak esetében a büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők, tehát a törvényszék törvényesen és megalapozottan döntött a végrehajtás felfüggesztéséről. Öt évvel a cselekmény elkövetése után a rendezett életvitelű, az elkövetéskor büntetlen előéletű vádlottakkal szemben végrehajtandó szabadságvesztést kiszabni, valóban méltánytalan és inkább megtorlás jellegű, mintsem nevelő hatású szankció lenne. Egyébként a próbaidő tartamát a törvényszék a Btk. 85. § (2) bekezdése szerinti törvényi maximumban (öt évben) állapította meg, elsődlegesen ebben érvényesítve a vádlottak által elkövetett bűncselekménynek a Btk. különös részi rendelkezéseiben meghatározott tárgyi súlyát.

[62] A törvényszék törvényesen határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát és – a végrehajtás elrendelése esetére – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, az alkalmazott jogszabályhelyek felhívása is helyes.

[63] A vádlottakat törvényesen utasította ki határozott időre Magyarország területéről, mivel öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követtek el, és annak jellege folytán a Magyarországon tartózkodásuk nem kívánatos. A bűnösség eltérő fokát és a büntetések belső arányosságát juttatta kifejezésre a törvényszék abban, hogy a kiutasítás tartamát Terhelt1 I. rendű vádlott esetében 5 évben, míg Terhelt2 II. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottak vonatkozásában 4-4 évben határozta meg.

[64] Az ítéltábla egyetértett a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt terhelt3 III. rendű vádlott előzetes mentesítésben részesítésével is, erre a vádlott – figyelemmel az általa végzett munka jellegére (kórházi ápoló), a személyiségére is – valóban érdemes. Ezen túlmenően az sem hagyható figyelmen kívül, hogy e vádlottnak az elbírált bűncselekmény elkövetésében tanúsított szerepe lényegesen kisebb volt, okkal feltételezhető, hogy a kábítószer beszerző és Magyarországra hozó Terhelt1 I. rendű vádlott hatására vett részt a kábítószer értékesítésében.

[65] A Btk. 50. § (2) bekezdése szerint, akit haszonszerzés végett elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. A kábítószer-kereskedelem büntette esetén a haszonszerzésre törekvés kétségtelenül megállapítható, és jelen ügyben a kiszabott büntetés neme is lehetőséget ad a pénzbüntetés alkalmazására. Az ítéltábla ennek ellenére sem látott okot a vádlottakkal szemben újabb szankció alkalmazására, figyelembe véve azt, hogy az általuk megjelölt jövedelmek (2800,- euró, 2-2000,- euró) Magyarországon – forintra átszámolva – ugyan kifejezetten magasnak tekinthetők, azonban helységi szinten a minimálbér havi 1725,- euró. Ezért a már önfenntartóként élő vádlottak jelenlegi havi keresete nagyjából a megélhetést fedezi, márpedig ez olyan „megfelelő” jövedelemnek nem tekinthető, amely a pénzbüntetés kiszabását lehetővé és indokoltá tenné. Ezért az ítéltábla nem tett eleget a fellebbviteli ügyészség pénzbüntetés kiszabását célzó indítványának.

[66] Törvényesek az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításával, a bűnjelekkel és a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos rendelkezések is.

[67] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet mindhárom vádlott vonatkozásában a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, egyidejűleg Terhelt1 I. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottaknak az ítélet rendelkező részében írt személyi adatait kiegészítette a jelenlegi tartózkodási helyük feltüntetésével.

[68] A Be. 561. § (1) bekezdése csakugyan akként rendelkezik, hogy az ügydöntő határozat bevezető részében kell feltüntetni a tárgyalási napok megjelölését is, azonban az ítélezési gyakorlat szerint nem kifogásolható az előkészítő ülésnek az ügydöntő határozat bevezető részében történő feltüntetése sem (természetesen az eljárási forma pontos megjelölése mellett), különös tekintettel arra, hogy az ügydöntő határozat számos olyan ténymegállapítást tartalmazhat, amely az elkészítő ülésen történt eljárási cselekményeken, nyilatkozatokon alapul. Másrészt amennyiben a bűnösséget elismerő nyilatkozat elfogadására és az ügydöntő határozat kihirdetésére egyaránt előkészítő ülésen kerül sor, akkor mindenképpen ezt kell a határozat bevezető részében feltüntetni. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet bevezető részének pontosítása nem indokolt.

[69] A másodfokú eljárásban tolmácsolással és fordítással felmerült bűnügyi költséget a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állam viseli, erről az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése szerint rendelkezett (a költségösszegezés megjelölése szükségtelen, mivel nincs végrehajtási vonzata).

[70] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, mivel az elsőfokú bírósággal ellentétes döntés nem született.

Budapest, 2022. szeptember 20.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2021. december 15. napján kihirdetett 13.B.1262/2019/82. számú ítélete – Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.44/2022/21. számú határozata folytán – 2022. szeptember 20. napján Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottak tekintetében jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. szeptember 20.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke